

Punts d'interès del recorregut del trenet turístic Vilanova i la Geltrú

1 Torre Blava

La Torre de Ribes Roges, construïda l'any 1850, és la única que resta dempeus de les tres torres de defensa que tenia l'últim recinte fortificat de la marina vilanovina. Avui és un espai singular on l'artista contemporani Josep Guinovart ha recreat la seva interpretació del món mariner.

2 Pasífae

Pasífae, obra del vilanoví Òscar Estruga recrea el mite hel·lènic del Minotaure.

En la mitologia grega, Pasífae, esposa del rei de Creta Minos, es va enamorar del Brau de Creta. Per poder seduir-lo, es va amagar a l'interior d'una vaca de fusta i va ser engendrada pel Brau de Creta. D'aquesta manera, va néixer el Minotaure, el monstre amb el cos d'home i el cap de brau.

Jaciment ibèric d'Adarró

Les ruïnes del conjunt arqueològic d'Adarró són el testimoni de la presència d'un poblat ibèric, entre el segle V i el segle I aC, el qual va exercir la preponderància dins l'àrea oriental de la regió ibèrica de la Cossetània (del Camp de Tarragona fins el Massís del Garraf).

Les restes arqueològiques formen part d'un dels barris ibèrics que s'organitza a partir d'un carrer principal en el que a banda i banda s'hi troben una sèrie de construccions com els diferents habitatges, forns i cisternes.

4 Sant Antoni

L'edifici que es troba just entre la Vilanova antiga i la moderna és l'església parroquial de Sant Antoni Abat, de finals del segle XVIII. Barreja trets de diversos estils artístics. Abans de la gran nau es va construir el campanar, i diu la veu popular que l'arquitecte, en veure que havia quedat tort, es va llençar de dalt a baix. Cal observar que la façana està d'esquena a la zona de creixement de la ciutat al segle XIX arran de l'augment de l'exportació d'aiguardents a Cuba des de la platja vilanovina i de l'inici incipient de la Rambla.

El Centre d'Art Contemporani La Sala (nom d'un antic teatre i sala de ball), es defineix com un centre de producció i acollida de propostes en l'àmbit de la creació contemporània, i té per objectiu donar a conèixer aquestes propostes a tots els públics.

Aquest espai té la finalitat de difondre, estimular i promoure l'art en les seves diverses manifestacions i alhora esdevenir plataforma per a la formació i l'educació en l'art.

El museu Romàntic Can Papiol, al centre històric de Vilanova, és una casa-museu que evoca la vida quotidiana d'una família benestant del segle XIX, a través de l'ambient de les seves estances, el mobiliari i els objectes decoratius de l'època. Fou la casa pairal d'una de les famílies més influents i importants de la vila, que anà incrementant el patrimoni propi en generacions successives.

Entre les estances més destacades hi ha la biblioteca amb més de 5.000 llibres dels segles XVI i XIX, el rebedor, la sala de música, el saló de ball, la sala del billar, el menjador, la capella i l'alcova on va dormir el general Suchet al seu pas per Vilanova en la Guerra de la Independència Espanyola. El recorregut es complementa amb les dependències del servei i la zona de treball, on es troba el graner i el celler. L'edifici compta també amb un jardí romàntic on es pot contemplar una col·lecció de carruatges.

Punts d'interès del recorregut del trenet turístic Vilanova i la Geltrú

5 La Geltrú

El castell de la Geltrú, fou reconstruït el 1919 sobre la base de l'antic castell medieval per l'arquitecte Josep Font I Gumà sota el tutelatge de la Junta de Museus. Actualment és la seu de l'Arxiu Històric Comarcal sobre la base de l'antic castell medieval i actualment està habilitat com a Arxiu Històric Comarcal.

Al costat mateix del castell hi ha l'església de Santa Maria de la Geltrú, que allotja un bell retaule de fusta policromada dedicat a l'Assumpció de la Verge, datat al segle XVII, amb elements decoratius d'època barroca.

6 Zona comercial

La plaça de la Vila és el centre neuràlgic de la vida ciutadana i l'espai urbà més emblemàtic de Vilanova. És d'estil neocolonial i una de les places porxadades més grans de Catalunya. Fou construïda al segle XIX sobre terrenys de l'antic convent de caputxins propietat de Josep Tomàs Ventosa, un dels "americanos" enriquits a Cuba, on fou alcalde de Matanzas, promotor, tant a la ciutat cubana com a Vilanova, de diversos edificis socials com biblioteques i escoles. Al centre de la plaça destaca el monument a aquest vilanoví, que compta amb una rèplica exacta a la ciutat de Matanzas.

Al cantó sud de la plaça hi ha la Casa de la Vila, de 1867, seu de l'Ajuntament, de cànons estètics molt romàntics.

Rambla Principal / Rambla de la Pau

Va ser urbanitzada al llarg de tot el segle XIX constituint l'eix del desenvolupament urbà de la vila fins enllaçar amb el Barri de Mar. Ha estat el principal àmbit de lleure dels vilanovins i vilanovines i és a la Rambla on es troben el teatre i el cinema i un munt de bars i cafeteries amb agradables terrasses sota els plataners. Constitueix un conjunt urbanístic de gran interès amb edificis molt notables a banda i banda, d'estils diversos: neoclàssic, eclèctic, modernista o noucentista.

7 Mercat

Mercat del centre

L'any 1358 el rei Pere III concedia a la ciutat el dret de celebrar mercat cada dimecres. En aquell temps, el mercat se celebrava a l'aire lliure a la plaça Major (actual plaça de Pau Casals). Posteriorment, i a mesura que creixien la població i el nombre de parades de venda, es va anar desplaçant a altres places i carrers. No va ser fins al 1941 que es va inaugurar el primer mercat cobert de la ciutat que ara coneixem amb el nom de Mercat del Centre.

En el transcurs del temps ha sofert diverses remodelacions i actuacions per tal d'adaptar-se a les noves necessitats dels consumidors. La darrera remodelació, finalitzada l'any 1999 ha permès dotar la ciutat i la seva comarca d'un mercat preparat per afrontar els reptes del segle XXI, amb 78 llocs de venda on més de 200 professionals us ofereixen productes frescos de tota mena acabats d'arribar de l'horta i el mar.

Punts d'interès del recorregut del trenet turístic Vilanova i la Geltrú

8

Estació

Biblioteca Museu V. Balaguer

La Biblioteca Museu V. Balaguer, fundada l'any 1884 pel polític i escriptor que li dona nom, és un equipament singular a Catalunya ja que fou construït expressament com a biblioteca i museu simultàniament amb caràcter públic i general. Manté en bona part l'estructura i les col·leccions originals, de manera que el visitant pot conèixer com era un museu i una biblioteca del al segle XIX.

Ofereix un excepcional recorregut per l'art català, des del Romanticisme fins al Noucentisme, amb obres de pintors com Ramon Martí Alsina, Santiago Rusiñol, Ramon Casas, Isidre Nonell, Joaquim Mir i Xavier Nogués, entre d'altres . També destaca l'important llegat de pintura i escultura del segle XX, que compta amb una col·lecció d'art informalista molt important.

La secció de pintura es completa amb l'exhibició permanent d'una vintena d'olis del barroc espanyol i europeu del dipòsit històric del Museo del Prado, que conté quadres de El Greco, Ribera, Goya, Rubens i Van Dyck.

De la Biblioteca visitarem la Sala de Lectura que es manté tal i com es va inaugurar el 1884 i que reuneix 25.000 volums. El fons bibliogràfic és d'una gran riquesa patrimonial ja que a més del fons de Víctor Balaguer conserva importants manuscrits (Narcís Oller, Apel·les Mestres, Josefa Massanès...) incunables, i llibres dels segles XV al XIX. Del segle XX convé destacar, entre d'altres, el fons d'Enric-C. Ricart, Eduard Toldrà o José Cruset. Actualment la biblioteca ofereix els seus serveis en un edifici independent al carrer Narcís Monturiol, a l'esquena de la Biblioteca Museu Balaguer. L'important fons artístic del segle XIX ha convertit el Museu Balaguer en secció del Museu Nacional d'Art de Catalunya. Per altra banda la Biblioteca Balaguer, amb el seu fons bibliogràfic patrimonial, està vinculada a la Biblioteca de Catalunya.

Museu del Ferrocarril de Catalunya

El Museu del Ferrocarril està ubicat a les instal·lacions de l'antic dipòsit de locomotores de vapor de Vilanova que fou tancat definitivament l'any 1967. Una part important dels edificis són originaris del segle XIX, dels quals la rotonda és la construcció més emblemàtica. Dins d'aquest edifici semicircular es conserven els vehicles que – per la seva varietat, característiques i cronologia – il·lustren la història del ferrocarril i la seva evolució tecnològica fins els nostres dies. El Museu del Ferrocarril compta amb més de vuitanta vehicles de tota mena: locomotores elèctriques o diesel, cotxes de viatgers o la composició completa del Tren del Centenari, rèplica del primer tren que circulà a l'estat espanyol el 1848, a la línia *Barcelona Mataró*.

El conjunt amb més valor i singularitat és, de ben segur, la col·lecció de vint-i-cinc locomotores de vapor. En destaquen les dues locomotores originals més antigues que es conserven al nostre país, la que fou la màquina més potent d'Europa al seu moment o la darrera locomotora de vapor en funcionament a l'Estat Espanyol. Altres elements són la placa giratòria, els dipòsits d'aigua, a l'interior dels quals hi ha una exposició sobre l'epopeia de l'arribada del ferrocarril a Vilanova i la Geltrú, o les naus de manteniment, al costat d'altres espais museístics i expositius complementaris. Compta amb una magnífica biblioteca de textos relacionats amb el món del tren al nostre país.

L'equipament de patrimoni industrial ferroviari és un valuós llegat de l'esforç col·lectiu per pujar al tren del progrés i aspira a ser un espai d'estudi, trobada, diàleg i integració del patrimoni del ferrocarril a Catalunya que ha deixat una profunda petjada a Vilanova i la Geltrú. Aquest Museu està integrat al sistema de museus del Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya.

Punts d'interès del recorregut del trenet turístic Vilanova i la Geltrú

9 Port

Al peu de la pujada de Sant Cristòfol es troba el far, l'únic en funcionament entre Salou i el riu Llobregat. Actualment, a més de la seva funció de guia, allotja la col·lecció del Museu del Mar.

El Museu del Mar, situat al Far de Vilanova i la Geltrú, conté una col·lecció d'objectes i fotografies, maquetes de barques, arts de pesca, aparells i estris d'oficis lligats al món del mar i la pesca a la ciutat.

Si es puja el turó, es pot gaudir de l'encant de les cases senyoriales i l'ermita de Sant Cristòfol, del segle XIII, senzilla i austera, al costat de la qual visqué i morí el filòsof i home de lletres Eugeni d'Ors.

El port pesquer de Vilanova és un dels més importants de la costa catalana, tant pel volum de captures i la diversitat d'espècies, com per la flota existent. Disposa de tota mena d'instal·lacions i equipaments auxiliars pel desenvolupament de la seva activitat.

Disposa d'una llotja on arriben diàriament més d'un centenar d'embarcacions, carregades amb les espècies més característiques del nostre litoral i que són la base de la nostra cuina: des de les espècies més conegudes com el llobarro, el lluç, l'orada, el llenguado, el rap, les genuïnes maires i les diversitats més clàssiques de peix blau, fins els escamarlans, els cargols punxencs, la sèpia, el calamar i el pop, entre moltes altres.

10 Oficina de Turisme

Monument realitzat per subscripció popular el 1983 dedicat a Francesc Macià (1859-1933), primer president de la Generalitat de Catalunya, nascut a Vilanova i la Geltrú. És obra de l'artista Josep Maria.

El passeig del Carme, zona que combina cases populars amb algunes construccions per a estiuejants entre les quals podem contemplar la de factura noucentista de l'arquitecte vilanoví Josep Francesc Ràfols. Amb els anys s'ha convertit en un dels punts d'oci de la ciutat amb les terrasses, bars i restaurants, el parc de Ribes Roges i el port esportiu.

El port esportiu és un dels principals de Catalunya pel nombre de punts d'amarrada i per la qualitat dels seus serveis. Compta amb un Club Nàutic i la única marina de la Mediterrània occidental amb amarratges i serveis exclusius per a vaixells de gran eslora .